

ПРАВИЛА

за приемане на тълкувателни решения от Общото събрание на Гражданската колегия, Общото събрание на Търговската колегия и Общото събрание на Гражданската и Търговската колегия на Върховния касационен съд /приети с решение на Пленума на ВКС от 15.11.2016 г./ .

ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

1. Настоящите правила определят реда за образуването и разглеждане на тълкувателните дела от Общите събрания на Гражданската колегия, Търговската колегия и съвместно на Гражданската и Търговската колегия по реда на чл.125 ЗСВ и чл.292 ГПК, които ВКС приема в изпълнение на правомощието по чл. 124 от Конституцията да осъществява върховен съдебен надзор за точно и еднакво прилагане на законите от всички съдилища.

ОБРАЗУВАНЕ

2.1. Тълкувателно дело по чл.125 ЗСВ се образува с разпореждане на председателя на Върховния касационен съд по искане на председателя на Върховния касационен съд, председателя на Върховния административен съд, главния прокурор, министъра на правосъдието, омбудсмана или председателя на Висшия адвокатски съвет.

3. Тълкувателно дело по чл.292 ГПК се образува с разпореждане на председателя на Върховния касационен съд въз основа на определение на състав на Гражданската или Търговската колегия на ВКС, с което се предлага приемане на тълкувателно решение по правен въпрос по чл.280 ал.1 ГПК.

4.1. Тълкувателно дело по чл.292 ГПК на Гражданската и Търговската колегия на Върховния касационен съд се образува по реда на чл.3 с разпореждане на председателя на Върховния касационен съд по въпроси, свързани с приложението на ГПК, както и за тълкуване на закони, по които се разглеждат спорове от двете колегии.

4.2. Делото, по което е направено предложението, се съхранява в деловодството.

5. Когато поставеният в искането или определението по чл.292 ГПК правен въпрос е свързан и с други противоречиво или неправилно разрешавани въпроси, председателят на Върховния касационен съд може

да направи искане за приемане на тълкувателно решение по чл.125 ЗСВ, обхващащо всички спорни въпроси.

6. С разпореждането за образуване на тълкувателното дело се определя докладчик или докладчици, както и комисия, която подпомага докладчика и участва в подготвянето на материалите за заседанията. Командированите съдии не могат да бъдат докладчици и членове на комисията.

7.1. В подготвително заседание докладчикът и комисията се произнасят по допустимостта на искането по чл.125 ЗСВ или чл.292 ГПК, както и по възможността за редакция на поставения за разглеждане въпрос.

7.2. Ако преценката е за недопустимост на искането- поради липса на противоречие в съдебната практика или по друга причина, мотивираното предложение за отклоняване се представя на председателя на Върховния касационен съд, който да насрочи заседание на съответното Общо събрание за проверка на допустимостта на искането, преди да бъдат изпратени покани за становища от органите по чл.129 ЗСВ.

Въз основа на мотивите на решението на Общото събрание, с които предложението за приемане на тълкувателно решение се отклонява, председателят на Върховния касационен съд може да направи ново искане по чл.125 ЗСВ.

7.3. Ако преценката на комисията е за допустимост на искането и/или за прередактиране на поставения въпрос, предложението се представя на председателя на ВКС за насрочване на делото и/или изменение на разпореждането за образуване. В случай, че искането е направено от друг сред посочените в чл.125 ЗСВ субекти или е поставено по реда на чл.292 ГПК, предложението за прередактиране на въпроса се решава от съответното Общо събрание.

8.1. Разпореждането, с което тълкувателното дело се образува или окончателно формулира въпроса, се изпраща на лицата, посочени в чл.129 ЗСВ, за депозиране на становище, като се определя в какъв срок то следва да бъде представено. В случай, че въпросът е прередактиран по реда на чл.7.3, към разпореждането се прилага извадка от съответното решение на Общото събрание, респ. разпореждането на председателя на ВКС за прередактиране на въпроса.

8.2. По преценка на председателя на Върховния касационен съд искане за становище може да бъде изпратено и на апелативните и/или на окръжните съдилища, както и на други заинтересовани лица и организации.

9. Разпореждането за образуване на тълкувателно дело може да се допълни по реда на чл.7, ако след постановяването му възникне ново основание за издаване на тълкувателно решение, включително и поради сезиране на Общото събрание на съответната колегия по реда на чл.292 ГПК. Разпореждането за допълване се изпраща на заинтересованите страни, като им се дава и подходящ срок за становище.

РАЗГЛЕЖДАНЕ

10. Делото се насрочва за разглеждане с разпореждане на председателя на ВКС след изтичане на срока за становища.

11. Тълкувателните дела се разглеждат най-малко в две заседания.

12. Първото заседание се състои от две части – открито заседание по изслушване на становищата и закрито заседание за приемане на отговор на поставените въпроси. При множество въпроси или възникнала усложнена дискуссия, по решение на Общото събрание закритото заседание може да бъде отложено.

13. В откритото заседание съдиите заседават с тоги.

13.1. Общите събрания на съдиите от Гражданска и Търговска колегия на Върховния касационен съд, както и общото събрание на съдиите от двете колегии се състоят от всички съдии в тях, в това число и командированите съдии.

14.1 За първото заседание се изготвя доклад на комисията, обобщаващ постъпилите становища и кратки мотиви за тях, и се предлагат възможните варианти за отговори на поставените въпроси .

14.2. Докладът и постъпилите становища трябва да са достъпни във вътрешния сайт на ВКС най-малко две седмици преди първото заседание.

14.3. Предложения за изменение и допълване на доклада по чл.14.1 , може да направи всеки от съдиите, които трябва да са достъпни на вътрешния сайт на ВКС най-късно една седмица преди датата на насроченото заседание. По решение на общото събрание може да се разгледат и предложения, депозиранни след този срок.

15. В първото закрито заседание докладчикът запознава общото събрание накратко с постъпилите становища и доклада, след което се провежда обсъждане и гласуване на отговорите.

16. В рамките на обсъждането в първото закрито заседание, по изключение може да бъде направено предложение и за отговори, различни от формулираните в доклада и предложените по реда на чл.14.3. В този случай по решение на Общото събрание делото може да се отложи и да се предостави възможност на съдията, който е направил предложението да го мотивира писмено.

Становището се обявява в сайта на съда най-малко две седмици преди датата на следващото заседание.

17.1. Ако за един от възможните отговори са гласували повече от половината от всички членове на общото събрание /мнозинство по чл.112, ал.4 ЗСВ/ делото се отлага за следващо заседание, за което докладчикът представя проект за решение.

17.2. При невъзможност за постигане на мнозинство или по решение на Общото събрание за допълнително обсъждане, делото се отлага. За следващото заседание докладчикът представя проект за решение, в който мотивира всички възможни варианти, или, по решение на общото събрание- допълнителен доклад.

17.3. В случай, че и при допълнителното обсъждане не може да се постигне предвиденото в чл.112, ал.4 ЗСВ мнозинство, по решение на Общото събрание искането се отклонява или делото се отлага за ново обсъждане.

18.1. В следващото заседание, съобразно решението на Общото събрание от предходното заседание, се подлагат на гласуване възприетите варианти – диспозитив и мотиви, при което проведеното гласуване по чл.17.1 няма обвързващо значение.

18.2. Окончателният текст на приетото тълкувателно решение се публикува във вътрешния сайт на Върховния касационен съд.

19.1. Решението се подписва от съдиите, които са участвали в последното заседание.

19.2. Съдиите, подписали решението с особено мнение, могат да го мотивират писмено.

19.3. След подписване на тълкувателното решение същото се публикува на външния сайт на Върховния касационен съд.

ДЕЛОВОДСТВО

20. За всяка колегия, както и за Общото събрание на Гражданската и Търговската колегия на ВКС, се установява отделна номерация на тълкувателните дела, като номерът на делото определя и номера на решението.

21. Материалите по тълкувателното дело се публикуват незабавно след постъпването им на вътрешния сайт на ВКС, секция „Тълкувателни дела“.

22. За всяко заседание се съставя протокол, който се подписва от председателя и секретаря.

23. При насрочване и разглеждане на делата се спазват сроковете в чл.128, ал.3 и чл.130, ал.1 ЗСВ.

АРХИВ

24. Тълкувателните дела се съхраняват в деловодството по реда, предвиден в Правилника за администрацията на Върховния касационен съд.

Преходна разпоредба: Настоящите правила се прилагат и за висящите тълкувателни производства, като по отношение на тези от тях с проведени заседания по чл.12 от Правилата, процедурата по чл.7 от същите Правила не се прилага.